

1. INLEIDING	3
2. PRIORITAIRE ADVIESONDERWERPEN 2008	4
2.1 Juridische aspecten WV21	4
2.2 Invoering en implementatie Waterwet	4
2.3 Nadeelcompensatie in de waterstaatswetgeving	5
2.4 Modernisering Wegenwet	5
2.5 Kaderrichtlijn mariene strategie	5
3. MOGELIJKE ADVIESONDERWERPEN 2008	6
3.1 Bodemrichtlijn	6
3.2 Water en ruimtelijke ordening	6
3.3 Intrekking Verenwet	7
4. LOPENDE ADVIESONDERWERPEN 2007	8
4.1 Waterbeheer in Europees perspectief	8
4.2 Waterbesluit	8
5. VOORUITBLIK OP 2009	8
6. UITGEBRACHTE ADVIEZEN VANAF 2002	9
6.1 Schriftelijke adviezen	9
6.2 Mondelinge adviezen (klankbordgesprekken)	10
7. SAMENSTELLING COMMISSIE	10

WERKPROGRAMMA 2008

CAW/2007-126

1. Inleiding

De Commissie van advies inzake de Waterstaatswetgeving (verder: de Commissie) is een onafhankelijk adviesorgaan van de Minister van Verkeer en Waterstaat en het parlement zoals bedoeld in de Kaderwet adviescolleges.¹

De Commissie heeft tot taak het geven van gevraagd en ongevraagd advies aan de regering en beide kamers der Staten-Generaal over de inhoud en structuur van de wetgeving op het gebied van de waterstaatszorg. Het werkterrein beslaat zowel de 'droge' als de 'natte' waterstaat.

Vooruitlopend op definitieve wettelijke verankering van de Commissie in de Waterwet² is op 1 januari 2007 het Interim-besluit Commissie van advies inzake de waterstaatswetgeving in werking getreden; dit vervalt na vier jaar of zoveel eerder als de Waterwet van kracht wordt.³

Dit werkprogramma is tot stand gekomen in overleg met medewerkers van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat. Overeenkomstig de Kaderwet adviescolleges heeft de Commissie het voorliggende werkprogramma 2008 aan de Minister en Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat aangeboden (hierna: VenW). De Staatssecretaris heeft het werkprogramma vervolgens vastgesteld. Het werkprogramma wordt overigens niet 'in beton gegoten'; de bewindspersonen van VenW en/of het parlement kunnen de Commissie tussentijds om advies vragen over een niet in dit werkprogramma voorzien onderwerp. Het is ook mogelijk dat de Commissie uit eigen beweging advies uitbrengt over een ander (actueel) onderwerp, zij het dat de Commissie bij voorkeur adviseert naar aanleiding van gespecificeerde

¹ Kaderwet adviescolleges: wet van 3 juli 1996, Stb. 1996, 378. De Commissie is in januari 2001 als tijdelijk adviesorgaan bij wet ingesteld als opvolger van de in 1892 in het leven geroepen Staatscommissie voor de Waterstaatswetgeving. Zie de wet van 16 maart 2001, Stb. 2001, 167; met horizonbepaling van 1 januari 2005; en de wet van 15 december 2004, Stb. 2005, 9: verlenging tot 1 januari 2007. Vanaf 1 januari 2007 geldt een interim-besluit (zie noot 3).

² Zie art. 9.3 van het wetsvoorstel Waterwet (Kamerstukken II 2006-2007, 30 818, nr. 2).

³ Interim-besluit Commissie van advies inzake de waterstaatswetgeving, Stcrt. 5 december 2006, nr. 237, p. 25. Het ontwerp-KB was opgenomen bij Kamerstukken II 2006-2007, 30 800 XII, nr. 6.

adviesvragen. Tevens is de werkwijze van de Commissie flexibel: zij brengt niet alleen schriftelijke adviesrapporten en briefadviezen uit, maar is ook beschikbaar voor klankbordgesprekken (mondelijke advisering). Afhankelijk van de adviesaanvragen aan de Commissie én de adviescapaciteit van de Commissie zullen gedurende het jaar prioriteiten gesteld worden.

Onderstaand zijn allereerst adviesonderwerpen genoemd waaraan de Commissie in 2008 prioriteit zal geven (paragraaf 2). Daarna worden enkele onderwerpen beschreven waarbij het van de concrete omstandigheden afhangt of de Commissie hierover zal adviseren (paragraaf 3). Bij elk adviesonderwerp staat kort aangegeven: de aanleiding voor het advies, in welke vorm geadviseerd gaat worden en een indicatie van de tijdsplanning. De vraagstelling zal afhankelijk van de voortgang van het betreffende traject en de adviesbehoefte van VenW op een later moment geconcretiseerd worden. In paragraaf 4 worden de lopende adviesonderwerpen uit het werkprogramma van 2007 genoemd. Paragraaf 5 bevat een korte vooruitblik naar 2009. Ten slotte volgt een overzicht van reeds uitgebrachte adviezen (paragraaf 6) en de samenstelling van de Commissie (paragraaf 7).

2. Prioritaire adviesonderwerpen 2008

2.1 Juridische aspecten WV21

- Aanleiding: In de loop van het project Waterveiligheid 21^e eeuw (WV21) zal de Staatssecretaris een besluit nemen over al dan niet aanpassing van het wettelijke systeem van veiligheidsnormering. Indien wordt gekozen voor aanpassing, kan de CAW adviseren alvorens een wetsvoorstel terzake aan de Tweede Kamer wordt voorgelegd. In het kader van het project WV21 wordt onder meer nagedacht over differentiatie van waterveiligheidsnormen. Overigens bestaat ook nu reeds bij primaire waterkeringen een zekere normdifferentiatie (1:10.000, 1:1250 etc.). Hierbij bestaat er een spanningsveld tussen enerzijds de verscheidenheid aan waterstaatkundige gebieden en anderzijds het beginsel van rechtsgelijkheid. Het departement heeft aangegeven behoefte te hebben aan een juridisch klankbord gedurende het project.
- Vorm: klankbordgesprek, eventueel gevolgd door een adviesrapport.
- Planning: klankbordgesprek begin 2008; adviesrapport later in het jaar.

2.2 Invoering en implementatie Waterwet

- Aanleiding: Het wetsvoorstel voor een Waterwet is momenteel aanhangig bij de Tweede Kamer. Bij de voorbereiding van dit wetsvoorstel heeft de Commissie meermalen geadviseerd. In 2008 kan de Commissie adviseren over het ontwerp van een invoeringswet tot aanpassing van overige wetgeving aan de Waterwet.
- Vorm: klankbordgesprek, eventueel gevolgd door een adviesrapport.
- Planning: voorjaar 2008.

2.3 Nadeelcompensatie in de waterstaatswetgeving

- Aanleiding: Door de studiegroep Schadevergoeding bij rechtmatige en onrechtmatige overheidsdaad is in opdracht van de Minister van Justitie en de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties een voorontwerp opgesteld van een ‘Wet nadeelcompensatie en schadevergoeding bij (on)rechtmatige besluiten’. Om de overzichtelijkheid van het nadeelcompensatierecht te vergroten, is het volgens genoemde Ministers gewenst dat deze regelingen zoveel mogelijk worden geharmoniseerd. Zij zijn voornemens om de algemene aspecten van nadeelcompensatie te regelen in de Algemene wet bestuursrecht. De Commissie kan adviseren over de consequenties van het voorontwerp Wet nadeelcompensatie voor de waterstaatswetgeving.
- Vorm: adviesrapport.
- Planning: eerste helft van 2008.

2.4 Modernisering Wegenwet

- Aanleiding: In december 2006 heeft de Commissie haar advies “Oude waarden, Nieuwe wegen. Advies inzake de heroverweging van de Wegenwet” uitgebracht. De vorige Minister van Verkeer van Waterstaat heeft in haar reactie toegezegd te werken aan het opstellen van een conceptwetsvoorstel ter vervanging en modernisering van de huidige Wegenwet.⁴ De huidige Minister van Verkeer en Waterstaat heeft richting de Tweede Kamer aangegeven dat hij op basis van het CAW-advies in overleg zal treden over dit conceptwetsvoorstel.⁵ Eind 2007 zal op het departement van VenW een onderzoek naar “Anders organiseren wegbeheer” afgerond worden dat mogelijk ook tot nieuwe inzichten leidt. De Commissie kan adviseren over het voorontwerp tot modernisering van de Wegenwet.
- Vorm: adviesrapport, eventueel voorafgegaan door een klankbordgesprek.
- Planning: tweede helft van 2008.

2.5 Kaderrichtlijn mariene strategie

- Aanleiding: In het voorjaar van 2007 heeft de CAW haar advies “Kaderrichtlijn mariene strategie: kansen voor het mariene milieu” uitgebracht. Bij de aanbieding van dit advies heeft de Commissie aangegeven dat zij graag, wanneer de definitieve richtlijntekst beschikbaar is en deze geïmplementeerd moet worden in het nationale recht, de gelegenheid krijgt om hierover nader te adviseren. Pas wanneer de uiteindelijke richtlijntekst en de voorstellen voor de wijze van implementatie bekend zijn, kan de Commissie zich een definitief oordeel vormen over deze richtlijn en de consequenties voor de Nederlandse waterstaatswetgeving. Naar verwachting wordt de tekst van de richtlijn uiterlijk

⁴ Kamerstukken II 2006-2007, 29 892, nr. 17.

⁵ Kamerstukken II 2006-2007, 29 892/29893, nr. 18.

medio 2008 definitief. De Commissie kan vervolgens adviseren over de implementatie van de richtlijn.

- Vorm: klankbordgesprek en adviesrapport.
- Planning: tweede helft 2008.

3. Mogelijke adviesonderwerpen 2008

3.1 Bodemrichtlijn

- Aanleiding: In het najaar van 2006 is door de Europese Commissie een voorstel gedaan voor een Kaderrichtlijn Bodem.⁶ Deze richtlijn omvat ook eisen voor “bedekking van droge bodems” (in het Engels aangeduid als: “sealing”). Ook het wegdek (bijv. asfalt) valt hieronder. Naar verwachting zal er een uitzondering worden gemaakt voor de waterbodem. De Commissie kan adviseren over de mogelijke consequenties van deze richtlijn voor de waterstaatswetgeving.
- Vorm: adviesrapport.
- Planning: voorjaar 2008.

3.2 Water en ruimtelijke ordening

3.2.1 Ruimte voor water in de ruimtelijke ordening

- Aanleiding: In november 2004 heeft de Commissie geadviseerd over juridische instrumenten om ruimte te reserveren voor waterstaatsdoeleinden. De concrete aanleiding voor de achterliggende adviesaanvraag was de behoefte aan zogenaamde vrijwaringszones langs hoofdinfrastructuur. Recentelijk is in het kader van het Programma Adaptatie Ruimte en Klimaat (ARK) een aanzet gegeven voor een nationale adaptatiestrategie, waar de mogelijkheid van ruimtelijke reserveringen deel van uitmaakt. Het kabinet acht het klimaatbestendig maken van Nederland een van de grootste ruimtelijke vraagstukken van de 21^e eeuw.⁷ In het licht van deze adaptatiestrategie ontstaan er wellicht nieuwe vragen over de relatie tussen water en ruimtelijke ordening. De Commissie kan in haar advisering bezien of de huidige wetgeving op deze relatie voldoende is toegesneden.
- Vorm: klankbordgesprek, eventueel gevolgd door een adviesrapport.
- Planning: medio 2008.

⁶ Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een kader voor de bescherming van de bodem en tot wijziging van Richtlijn 2004/35/EG, COM(2006) 232 definitief, 2006/0086 (COD).

⁷ Kamerstukken II 2006-2007, 30 800 XI, nr. 110, p. 3.

3.2.2 Nieuwe Wro en waterstaatsbelangen

- Aanleiding: In het verlengde van het voorgaande onderwerp is er aanleiding om de combinatie van nieuwe ruimtelijke ordeningswetgeving (Wro en Bro) en nieuwe waterwetgeving (Waterwet en Waterbesluit) te bezien. De Waterwet haakt aan bij de nieuwe Wet ruimtelijke ordening (Wro), onder meer bij de ruimtelijke plannen nieuwe stijl (structuurvisies). De waterbeheerders hebben de Waterwet als belangrijkste wettelijke kader. De ruimtelijke ordenaars, met name de provincies en gemeenten, hebben straks de nieuwe Wro als belangrijkste wettelijke kader. De provincie zal als middenbestuur een belangrijke schakel zijn in het ruimtelijke beheer van watersystemen. De vraag rijst in hoeverre waterstaatsbelangen voldoende geborgd zijn met de nieuwe Wro. Meer concreet rijst ook de vraag of de combinatie van Waterwet, Waterbesluit, Wro én het nieuwe Bro voldoende waarborgen bevat voor de benodigde afstemming tussen provincies en waterschappen.
- Vorm: klankbordgesprek en adviesrapport.
- Planning: tweede helft 2008.

3.3 Intrekking Verenwet

- Aanleiding: In het kader van de VenW-wetgevingsoperatie Beter Geregeld die strekt tot stroomlijning, vereenvoudiging en modernisering van de wetgeving rijst onder meer de vraag of de Verenwet niet ingetrokken kan worden. In het najaar van 2006 heeft de commissie geadviseerd ten behoeve van de heroverweging van de Wegenwet. Voortbouwend op de kennis en ervaring die is opgedaan met de Wegenwet kan de Commissie adviseren over mogelijkheden tot intrekking van de Verenwet.
- Vorm: adviesrapport.
- Planning: najaar 2008.

4. Lopende adviesonderwerpen 2007

4.1 Waterbeheer in Europees perspectief

- Aanleiding: in 2005 is een start gemaakt om samen met de Adviescommissie Water (AcW) een advies voor te bereiden over waterbeheer in Europees perspectief. In Europa vinden diverse ontwikkelingen plaats die consequenties hebben voor het Nederlandse waterbeheer. Nederland kan binnen de Europese Unie ook invloed uitoefenen op het Europese waterbeleid. De commissies bezien in dit verband onder meer de grensoverschrijdende samenwerking in het waterbeheer en de rol van de burger en maatschappelijke organisaties. Het advies zal naar verwachting in november 2007 uitgebracht worden.
- Vorm: adviesrapport.
- Planning: november 2007.

4.2 Waterbesluit

- Aanleiding: De Commissie heeft in november 2005 advies uitgebracht over het voorontwerp Waterwet. Dit advies is voorafgegaan door meerdere klankbordgesprekken en een eerder advies in 2002 over de wenselijkheid van integratie van waterwetgeving. In het najaar van 2006 is het wetsvoorstel voor een Waterwet bij het parlement ingediend. In januari heeft een klankbordgesprek plaatsgevonden over een eerste concept van het Waterbesluit. Het definitieve ontwerp-Waterbesluit zal naar verwachting eind 2007 gereed zijn.
- Vorm: klankbordgesprek en adviesrapport.
- Planning: eind 2007/begin 2008.

5. Vooruitblik op 2009

De Staatssecretaris heeft in de Eerste Kamer toegezegd om de waterschapsverkiezingen in 2009 te evalueren; parallel daaraan zal de Commissie om advies worden gevraagd over het functionele karakter van waterschappen in relatie tot de Grondwet.⁸ De Commissie zal worden bijgestaan door een of meer staatsrechtdeskundigen. Hoewel deze evaluatie feitelijk pas in 2009 plaatsvindt, zullen in 2008 enige voorbereidende werkzaamheden verricht moeten worden.

⁸ Handelingen Eerste Kamer 15 mei 2007, EK 29, p. 899-901.

6. Uitgebrachte adviezen vanaf 2002

6.1 Schriftelijke adviezen

- | | |
|---|------------|
| 1. Adviesrapport inzake de Fundamentele Herziening van de Wet op de Ruimtelijke Ordening | Mrt. 2002 |
| 2. Adviesrapport “Die op water is, moet varen... Naar integratie van waterwetgeving” | Mei 2002 |
| 3. Briefadvies Wijziging Ontgrondingenwet | Juni 2002 |
| 4. Adviesrapport “Veilig keren, ruim bergen. Herziening Wet op de waterkering” | Juli 2002 |
| 5. Adviesrapport “Waarborgen voor een samenhangend beleid voor de Noordzee” | April 2003 |
| 6. Briefadvies Evaluatie Tracéwet in relatie tot schadevergoeding en nadeelcompensatie | April 2003 |
| 7. Briefadvies Bespoediging van infrastructuurprocedures vanuit wetgevingsperspectief | Juli 2004 |
| 8. Adviesrapport “Zicht op grondwater. Een juridisch perspectief op grondwaterbeheer in bebouwd gebied” | Aug. 2004 |
| 9. Briefadvies Nut en noodzaak Ontgrondingenwet | Aug. 2004 |
| 10. Adviesrapport “De kost gaat voor de baat uit. Juridische instrumenten om ruimte te reserveren voor waterstaatsdoeleinden” | Nov. 2004 |
| 11. Adviesrapport “Samenwerking over grenzen. Relatie tussen Europese Kaderrichtlijn Water en internationale verdragen” | Nov. 2004 |
| 12. Briefadvies Voorontwerp Wet opheffing juridische belemmeringen | Dec. 2004 |
| 13. Briefadvies Toepassing methode Delfland in het Westland | Sep. 2005 |
| 14. Briefadvies Concept wetsvoorstel Waterschapswet | Okt. 2005 |
| 15. Adviesrapport “Voorontwerp Waterwet: voldoende waarborgen voor een duurzaam en samenhangend watersysteembeheer?” | Nov. 2005 |
| 16. Briefadvies Verkenning mogelijkheden van intrekking Ontgrondingenwet | Mrt. 2006 |
| 17. Adviesrapport “Oude waarden, Nieuwe wegen. Advies inzake de heroverweging van de Wegenwet” | Nov. 2006 |
| 18. Adviesrapport “Kaderrichtlijn mariene strategie: kansen voor het mariene milieu” | Mrt. 2007 |
| 19. Briefadvies “Schadevergoeding bij dijkverlegging” | Juni 2007 |

6.2 Mondelinge adviezen (klankbordgesprekken)

1. Schaderecht in relatie tot noodoverloopgebieden	Juni 2003
2. Waterschapswet: bestuurssamenstelling, taakgebieden en classificatie, verkiezingen	Sep. 2004
3. Waterwet	Sep. 2004
4. Waterschapswet: m.n. de taak van de waterschappen, de trits, bestuurssamenstelling, verkiezingen en financiering	April 2005
5. Waterwet	April 2005
6. Waterwet	Juni 2005
7. Wetsvoorstel gemeentelijke watertaken	Sep. 2005
8. Voorontwerp Waterwet	Nov. 2005
9. Kaderrichtlijn mariene strategie	Okt. 2006
10. Voorontwerp Waterbesluit	Jan. 2007
11. Voorontwerp Waterschapsbesluit	Juni 2007

7. Samenstelling Commissie

Mr. A. (Alfred) van Hall - voorzitter
Mr. dr. J.T. (Koos) van den Berg
Prof. mr. P.J.J. (Peter) van Buuren
Prof. dr. P.P.J. (Peter) Driessen
Prof. dr. E. (Ellen) Hey
Prof. mr. drs. (Bruno) B.P.M. van Ravels
Prof. mr. H.F.M.W. (Marleen) van Rijswick

Mr. dr. P. (Pieter) Jong - secretaris
J. (Joyce) Wittentrop-Pardoen - assistente

~~~~~